

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiga boshlagan

2003-yil, 14 феврал • № 7 (3691)

Заҳиридин Муҳаммад Бобур таваллудинини 520 йилни

Буюк бобомиз Заҳиридин Муҳаммад Бобур шахсидаги юқсан фазилатлар унинг нараси ва шеъриятда ўзининг ёркин ифодасини топган. Бобур шеърлари ўзининг хозигилиги, хәётга яқинлиги, гўзал тили, фикр тикилиги билан ахралди туради. Карайхар бир разал, рубойи ёхуд маснавийларида Бобур шахсияти ва маҳоратининг олмос кирралари намоён. Уларда ошиқона адолар, шахсий изтироб, кайфиятлар шу қадар санимий иззор этиладик, муаллифнинг руҳий олами, дард-армонлари бенихон катта тасъир кучи касб этади:

Хазон япрги янглиг гул юзунг жаҳрида сарғардим,
Кўрах гурб айлагил, эй лоларух, бу чехарда зардим.

Сен, эй гул, кўймадинг саркашлингни саредик ҳарзис,
Ағбингга тушиб барди ҳаёзанде мунча ёлбордим...

Шоир шеърларида азобли дарда туғуси бор. Уни Бобур шеъриятининг бошхати десак, мубалага бўлмас. Бу — Ватанни севиш, удан жудолик, юрак-юракдан қўмса дарди, алами, ўқинич, армонидир.

Бобур ўз режаларини амалга ошириша нечоги машак-

БОҚИЙЛИК

катлар чеккани, кан-дайдигат ва имтихонларни бошдан кечиргани "Бобурнома"да муфассал бўян этилган. Лекин улардан дил тибдида мангуликча чукиб қолган азобли дард шундайн шеърларга куйиланди:

Неча даврон гуссаси бўлгай менинг жонимга хос,
Кошки ўлсам даги бу гуссасин бўлсам халос.

Оху вовайло — сурудум, дарду фам — ҳамсухбатим,
Бода — ашким кони, ким кўрди мунунгдек базми хос?

Бобур Алишер Навоий симоисига, унинг арбоблик фаолигига, асарларига алоҳиди ёхиром, мухаббат ва хавас билан қарарган. У Навоий билан ёзишимлар обиги бораганини ётироф этади. Ҳеч шубҳасиз, Навоий ижодиети Бобур учун катта маҳорат мактаби бўлган эди. Унинг

Кўрмагай ёрдим жамолинг оламара кошки,
Бўлмагай ёрдим бори оламга расво кошки

матлаъли газали Навоийнинг машҳур "Очмагай ёрдинг жамолинг..." деб бошландиган газалини гўзал татаббуздир.

Ўз муаллифи номини абдий қилган машҳур "Бобурнома" инглиз, француз, немис, голланд, рус, форс, япон, араб тилларига тархими килинган. Бу асар ҳам тарихий, ҳам ўша даврдаги фанларнинг муҳим соҳалига оид ҳақондига ва мароқни маънуботларни кенин камрар олган.

"Рисолалар азуз", "Мубайин", Ҳоҳа Аҳорор "Волидия"сининг таржими Бобур қаламига мансубдири.

Бобурнинг авлодлари — ўлии Ҳумюон, набириаси Ақбар, унинг ўғли Жаҳонгиришхолар даврида илм-ғон, мемъорлик, адабиёт, санъатга бўлган таважужҳо сўнмади. Улар Бобур фаолиятини давом этилди, илим ва азаб ахлига ҳомийлик кильдилар. Бобурнинг ўлии Муҳаммад Ҳаким Мирзо мусика ва шеъриятда, ҷаъвараси Муҳаммад Доро-Шукух тархима соҳасидаги ҳайрли ишларни амалга оширилдилар.

Инсоннинг бор экан, ўзбек ҳалқи бор экан, шеърият деган мўъжиза бор экан, Бобурдек ҳассос ижодкорлар зинхор иштитмайди.

Субима ФАНИЕВА,
Беруний мукофоти лауреати

3

НАВОИЙ ДАҲОСИГА ЭҲТИРОМ

9 феврал, эрталаб соат 9. Хали расман баҳор бошланнишга салқам бир ой бўлса-да, Алишер Навоий номидаги Милий боғда баҳорий сафо, баҳорий кайғит. Буюк мутафакир шоир хотириса гўна-тилган ёдгорлик гумбазида кўвшининг заррин нурлари мавжуд. Майдон узра мумтоз мусика жўрлигидаги Навоий шеърлари таралади.

Шоир ҳайкалай пойи сари юзлари байрам руҳияти билан нурағишни кеттига киши музислар оқиб келади. Улар орасида билан Милий боғга ташриф буюрганини савоми табриклиди. Ўзбекистон Қаҳрамони, ёзувлар ўшишаси Абулула Орипов ўз сўзида "Ер юзида јашаб ўтган не-не улуг шоирларнинг ҳаётини кўзламига олдимизга кеттирадиган бўлсак, улар орасида Алишер Навоий сийоси ўзгача бир нур билан чуғланган ҳунар намоён бўлади, — деди. — Навоий бобомиз на-

мунособ ўринини топаётir. Шунинг учун ҳам Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон милий боғи шу куни шеърият музислари, таникли шоир ва ёзувчilar, пойтактади адабий жамоатчилиги вакилилари билан гавзум бўлди. Милий боғининг гўзалиги, тараётлаган кўй ва қўшиклар қалбларга шукух баҳш этарди.

Тошкент шаҳар ҳокими Р.Шаодурахмон Алишер Навоий таваллудининг 562 йиллигига багишланган тантанали маросимин очиб, шу байрам муносабати билан Милий боғга ташриф буюрганини савоми табриклиди. Ўзбекистон Қаҳрамони, ёзувлар ўшишаси Абулула Орипов ўз сўзида "Ер юзида јашаб ўтган не-не улуг шоирларнинг ҳаётини кўзламига олдимизга кеттирадиган бўлсак, улар орасида Алишер Навоий сийоси ўзгача бир нур билан чуғланган ҳунар намоён бўлади, — деди. — Навоий бобомиз на-

факат бизнинг ифтихоримиз, балки ўзлигимиз тимсолига айланаб кетган".

Атолки навоийшунос олим Абдуқодир Хайтметов Алишер Навоий ижодий меросини ўрганиш сабоқлари хусусида сўлади. Ўзбекистон Ҳаёт шаҳри Ҳурсид Ҳаврон, Олий Адабиёт курси тингловчиси, шоира Ҳоссият Рустамова улуг шоиримизга эҳтиром рамзи сифатида ёзган шеърларидан ўқидилар.

Тадбирда Ўзбекистон Республика Президентининг давлат маслаҳатчиси Ҳайриддин Султонов иштирок этиди.

Шу куни пойтагтнинг Навоий кўчасидаги "Шоирлар хиёбони"да, маҳаллаларда, олий ўқув юртлари, ташкилот ва мусасаплар, шаҳар ва қишлоқларда ҳам улуг шоиримизнинг таваллуд санасига багишланган мушоҳар, адабий-бадий кечалар кизгин давом этди.

Юсуф РОЗИКОВ
КИНО

ҲАЙТИМИЗ КУЗГУСИ

— Ўша вақтда ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Кубада кино-драматургиядан дарс берарди. Маурисио испанчага ўтирилган сценариини Маркесга ўқитган.

2-бетда

Назар ЭШОНКУЛ

САМОВИЙ ЗАВҚ ЛАЗЗАТИ

— Мен ижоди ўрганинга, таҳжил қилинга арзитулк бутун бошли фалсафа деб ўйлайман. Чунки айник ижоди лаҳзаси бир мағнитик инкор этилиб, образлар киёфасида янги дунё пайдо бўлади.

4-бетда

Сабина ФАИЗЕВА,

Беруний мукофоти лауреати

«ШУМ БОЛА»ДА МАҶИДИМ

Нима бўлганда ҳам, Комрон Жўра жуда чандаста йигитта ўхшайди, ундан Мирпўт Мирзо ўзи ҳам эҳтиёт бўлиши, орқа-олдига қараб юриси керак. Бўлмаса, олиб қоладиган сиёҳи бор, бу Комрон Жўранинг 6-бетда

Озод ШАРАФИДДИНОВ

ҚУЁШГА ОШИҚ ШОИР

50-йилларнинг ўртасида ёшларнинг кўплаб босилётган биринчи китоблари орасида "Ноколлар" деган одамгина тўплам ётирилди. Гарчи, ундан шеърларди эндиғина машҳул кила бошлаган одамга хос паст-банднандилар мавжуд, бўлса-да, узига хос, бакуватина шеърий истеъоддиндан ҳам муҳри яқол билиниб туради. Унда кезалари ўзбек шеъриятда бир неча ўн йиллардан бери давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати даври музаккисига этиб келган. Ана шу миниатюрага асосланып, дастлаб В.Кайдалов, сўнг эса А.Абдуллаев бу музаккисига умумиётчироға сазовор бўлган портретини ишлаганилар. Газеталарнинг мутлақ кўчилигига мана шу иккни портреттади. Ташкент шоирлари таҳжил қилингандаги сурати шоирона йўйинда шарҳлаб бергани ётирилганда лойик. Бу ўринданда бир мулҳозада. Ҳазрати Алишер Навоийнинг ўз замондоши — Махмуд Муҳаммад томонидан ишланган сурати даври музаккисига этиб келган. Ана шу миниатюрага асосланып, дастлаб В.Кайдалов, сўнг эса А.Абдуллаев бу музаккисига умумиётчироға сазовор бўлган портретини ишлаганилар. Газеталарнинг мутлақ кўчилигига мана шу иккни портреттади. Ташкент шоирлари таҳжил қилингандаги сурати шоирона йўйинда шарҳлаб бергани ётирилганда лойик. Бу ўринданда бир мулҳозада. Ҳазрати Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига хос мунисабати билан ҳама оширилдилар. Ани шоира таржима килингандаги яна бир йирик асар ҳақида ахборот берилади: "Буок шоир ва аллома Алишер Навоийнинг «Сабъату ахбуру»" («Етти денгиз») деган китоби ҳам бориган таржима килинганда ишланган сурати давом этиб келади. Бирори бир ноҳуҳ жаҳрэн ўзининг ён юқас муктасида чуғланган ёзувчи Габриэл Гарсиа Маркес Габриэл Гарсиа Маркесга ўзига х

Яхши шеър ёзиши истебдодни, уни маромига етказиб ўқий олиш эса чинакам санъаткорликни талаб этди. Омон акага бунинг иккаласи ҳам насиб этган. Айниска, шеърини ўзи ўқигандага бу ҳол яққол сезилади: сатрарни бўйлаб-бўйлаб, нозик жойларини оҳиста, залвори жойларини эса жаранглатиб ўқигандага шеърнинг кирралари билурдай яраклаб кетади, жозигаси бўртиб кўринали, тагманонлари жилоланиб очилади...

Омон ака билан сұхбат килиши истаги аллақачан туғилганди. Бироқ қуляй фурсат тополмай юргандим. Ниҳоят таникли шоиримизнинг

— Евгений Евтушенконинг шундай бир гали бор: Ёзган китобларимни, аввал битган шеърларими варақлаб «Наҳотки шуларни мен ёзган бўлсан, бундан дурустроқ ҳам ёзиши мумкин эдику», дейман бўзсан, дейди. Мана шу ўзини танкид, ижодкор учун аввалиг ёзганларига ўхшамайдиганроқ яна бир бошча шаклларда ёзиша интилиш — бу мен учун марокли иш. Чунки бу ерда

бир йўлини топиш керак. Шунинг учун умрингин, одамга берилган катта сукут лаҳзалирининг, тинчликнинг, осоишиб таликининг кадрига етиш керак.

— Барийр ўз давримиздан ажралий яшолмаймиз...

— Тўғри, ўз давримиздан одамларимиз. Биз кўпчиликнинг шодлиги билан шодланниб «кетаверамиш. Бошқаларнинг ташвиши сенинг ташвишингдай туюла-

нахот, тупроғимда кўзга ташланмай

Оқиб ётган бўлса учинич дарё!

Билмадим, мени кўп таъқиб этди

Шу сирни акс-садо, шу илоҳий ун.

Рӯҳим жуда юксак бўлар шу кезлар,

Вужудим тупроқда жудаям якин.

Менингча, нозиллик деган бир гап

бор — одамнинг хәлиғига гўзал ўй-фиқрлар, ҳофизларга мусикий унлар бир ер-

пайтда шаклбозлик шеърнитимизда хаддан зиёд кўпайб кетди. Айтганингиздек, ўз ўслубига руҳиятини муштарақ қилолмасликнинг оқибати экан-да бу?

— Мен ўз шоирларимизнинг, ким бўлсаям, хамма шаклларини кабул киламан, майли, ёзваверишин. Хоккуда ёзиш ҳам бир вақтлар урф бўлганди, кейин танқада, майли, сочмада, верлиб деймиз — ёзишин. Лекин гап у нима демоқчи эканлигиди! Одамлар яхиши ўқиб, укиб олиши керак. Иримим янъансиям шу.

— Суҳбатимизни вакт мавзуси билан бошлаган эдик, хотимаси ҳам шунга якин бўлса: мана, олтимиш ўшга тўлдингиз — бу тўй, яхши, албатта. Аммо вакт нуктаи назаридан

кандай: бирласда шу ўшга келиб котандай бўлмайзимиз?

— Вакт ададсиз тушунча. Яратган, бандарларини бир кур ўзига назар ташалсан деб тонгни оттиради, кунни боттириб, ўзига, ўз хаётига яна бир бокиб кўрсин деб тагин тонга пешив килаверади. Бўнинг барни инсон учун имконият. Файлсаларлариди бир, менингча, Аристотел айтган, худо ерик мумкаммал килиб яратган: унинг на пойгаги, на тўри бор — айланя шаклда, деб. Кўш атрофида ҷанча планеталарни мавжуд. Агар энг якин юлдузга одам етиш бора олса «Биз ўз юлдузга етиб келдик» деган хабарни радиотўлукин орқали Ерга борсса, бу туви 42 йилда етиб келаркан! Гафур Угул айтганидек, «Ўзилган бир киприк, абад йўқолмас, Шунчалар шустархан хонаи хуршид...

Шундай экан, менга яшиш учун вактни кўп бердинг ёки оз бердинг, деб шаккоклик килиб бўлмайди. Мен ўзбекистонда тугилгандан бериножа хурсандам. Яна, умримни тинч замонгараво кўргани учун Оллоҳга бенихоя шукроналар айтаман.

— Сир бўлмаса, кандай янги асар устида ишлайзим?

— Мен одатда янги асаримни, битмагунча, сир сақлар эдим, бугун нимагадир айтгим келяпти. Ҳозир тарихий бир асар устида ишлайзим. Йўнайти, сюжетларни килиб ўзингин қолмоки бўлсанг — ўзини покла. Даастлар одам ўзини жисмани, руҳан поклай олиши комиллик сари олдинга кўйилган бир кадам.

— Комиллик жуда билимни, албатта, билимни ва яни билимни, кейин маълум хайтий тажрибаларни, ўхшаш нарсаларни бўлишаман, баҳам кўраман

тумонига бир қадам юртавермайман...

— Менингча, шу саволга жавоб мана бу тўртлигинингда ҳам бор:

— Вакт хисобга ўтмайди, дедиму

суҳбатимиз бошида. Кизиқ-да, шахматчиар

чираптасидаги соатлинг тугмасини

хисобига ўтмайди: «қани юр юришнинг» деб бир-бирига соат тугмасини

босиб кўйлади-ку. Ўзининг ўзаси, ракибининг вактни келтириб келиб

шундай Вактни берган экан, унинг

незматларидан, барча яхшиликларидан

Файдаланмокса ҳамма мусярас бўлсин:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Мен уни айтишини яхши кўраман:

— Яшаш, бу — орзудар қанотин кермок,

Яшаш, бу — муҳаббати гуларни термок.

Яшаш, бу — умринга гулту гуларни

Эл учун яшамоқ, эл учун бермок.

— Сизнингча, бадий ижод

килишнинг қизиқлигидан нимада?

— Менинг «Чинчи дарё» деган шеърим бор. Машхур хофзимиз Отакон

Худойшукорува багишланган бир пайт.

Икки йиллик кувонч**Гарбнинг шаркона фильм****«Телевизион миниатюорлар****театри» қаҷон жонланади?****Оёни чалкаштириб ўтириш шаркона одобга тўғри келадими?****Тўп қандай килиб «амалга оширилади»?**

Муҳтарам Абдусаид ака!

Сўнти иккى йил мобайни Узбекистон Телерадиокомпанияси муҳлислари алоҳида хурсанд қилди. «Ўзбекистон» телеканали «Ошин», ёшлар телеканали эса «Эмсера»да филmlарини намоиш этди.

Тўғри гап, ўзим шу пайтacha биронта видеофильмни бошидан охирiga кўргаман эдим. Чунки яйси бирини олмант, кочкув, ур-йикт, от, ўлдиран иборат ва беандиша буларди. Бу иким фильми эса ҳақиқий инсоний муносабатларни намоён этди. Шуниси билан кўпчиликка маңзур бўлди.

Тўғрисини айтгас, мен Гарбда, хусусан Мекискада шундай филм ишланиши мумкинligини кутмаган эдим. Одамларнинг ҳаммаси яхши. Шунча ҳаракамон ичидаги биттадон, иккита ёмон одам учради, холос. Нодон аёл — Фотима қызига яхшилик киламан, деб унинг ўлимига сабаб бўлди. Ёмон одамлар — хуға хизматкор билан доктор ҳам ўлим топиб кетди. Колган ҳамма-ҳаммаси яхши! Шундай, яхши одамларни ҳам кўрсанса бўларни ку!

Бунинг учун Телерадиокомпанияядан, хусусан, Хуршид Даврон билан Зраф Комиссардан миннатдор бўлишимиз керак, албатта. «Ошин» тўғрисида гап алоҳида.

Бирорнинг етмиш олти йиллик умрими акоэ этириш осон эмас. Биз Ошин билан олти яшарларидан танишиб, саксон утга кирганига оюно бўлдамиз, унинг нийҳояти қийин, махсусатли ҳаёт билан танишиши.

Оти ёшидан бошлаб фақат меҳнатни билган Ошин ҳеч қимга озор бермайди. Фақат яхши гапиради, ҳамманинг кўнглини топишга ҳадар киради. Ўғли Такешин бир-икки марта уради, аммо биз ҳам ўчи сингари норози бўймаймиз.

«Ошин»да ибрат бўларни жиҳатлар кўп. Хатто, яшишиб нима қилимиз, узимизнинг ўзбеклар ҳам одоб масласидан анча европалашиб кетган. «Ошин»даги шаркона одоб, изат-хурмат, катталараган муносабат шу даражада, бенгихър ўрганинг келади кишининг.

Бутун филм давомида уршага қарши кайфият ҳукмрон. Аммо ватаннанарвасар тўйгуси ўндан ҳам кучли. Ошиннинг ўғли Такешин

ши кўнгилли бўлиб уршага боради. Кетишада онисига айтиб папи эсмийиз. Ватан учун жонни беришга, ота-онаси, ука, сингилларининг тинчиликда соёйишта яшаш учун курбон бўлишига тайёр эканини айтиди. Курбон бўлди ҳам.

Хуллас, «Ошин» иккى йил давомида ўзбек хоналонига кувонч ҳада этиб турди.

Энди филм — нинг ўзбек тилида қандай жаранг-лагани тўғрисида. Ойбарчин Бакирова, Сайёра Юносова, Санжар Саъдулаевлар Ҳожиакбар Нурматов, Афзал Рафиқов, Римма Ахмедованинг тажрибаси давом этириб, ниҳоятда хурсанд қилинди. Шунча қишининг овозини беришнинг ўз бўлмайди, ахир. Бунинг учун катта истеълод керак. Бу гап Гулчехра Жамиловага ҳам тегиси. Факат устоз Омон Абдураззоқовнинг умри вафо қўлмади. У Ошин билан Резонин ён содиги хизматкори Женингмора овоз берган ёзида.

Таржима бевосита инглиз тилидан қилинибди. Ҳулкар Азъам бошида сал «дудулланган» (узб. шундай бўлди), катта асарга бирдан киришиб кетиш осон эмас) бўлсанда, яхши дикторлар олди боради. ўзбекистон телеканалини таърихида, яхши тегиси. Факат устоз Омон Абдураззоқовнинг умри вафо қўлмади. Шунга ҳам ўйлаб кўшиш керак.

Шуҳрат Каюмов деган кўшики бор. У компанияда дикторларни ҳам қўллари. Бешотти ойлар: «Абдула» акам (Узбекистон Кахрамони Абдулла Орипов) дикторликни алашта, делилар, деб қолди. Тўғри, ледим. Энди «Ассалом, ўзбекистон»ни ҳам олиб борадиган бўйлид. Тўғри гап, унинг нийҳояти ўйлаб кўшиш керак.

Сизнинг раҳбарлик даврингизда компанияяни фюзилини тубдан узгарди. «Ўзбекистон» каналини ортизмидан содир бўйлаётган асосий воқеалар билан танишилади. Бу ўринда «Ахборот», «Таҳдилнома» кўрсатувларни алоҳида қайль этиш лозим. Ҳар иккисини яхши дикторлар олди боради. ўзбекистон телеканалини таърихида, яхши тегиси. Факат устоз Омон Абдураззоқовнинг умри вафо қўлмади. Шунга ҳам ўйлаб кўшиш керак.

«Таҳдилнома» — жуда муҳим кўрсатув. Негадир Наврӯз Ризаев кўнгимай қолди. Абулару Қорқонов фоал. Севара эса кам кўнгина.

Умуман, «Ўзбекистон» телеканалининг ҳамма кўрсатувни яхши, зарур. Иқтисол, сиймат, маънавийт соҳасидан кўрсатувлар, дар борадиган бўйлид. Тўғри гап, унинг нийҳояти ўйлаб кўшиш керак.

«Музыка» студияси яхши кўрсатувларни яхши тегиси. «Музыка» студияси яхши кўрсатувларни яхши тегиси. «Музыка» студияси яхши тегиси.

«Музыка» студияси яхши кўрсатувларни яхши тегиси.

«Музыка» студияси яхши тегиси.

